

Nakon osam godina, na čelu Ministarstva obrane ponovo je civil koji nije bio zapovjednik u Hrvatskoj vojsci. Javnost ga je ocijenila kao nezamjetnog, povučenog, a neki su rekli da i ne znaju za njega. Mariju Banožiću, ministru obrane, to ne smeta. "Nisam od onih koji će svakih pet minuta izlaziti u medije samo zato da bi se reklo to je taj". U razgovoru za Jutarnji list otkriva na koji će se način financirati nabava borbenih aviona, što mu je neloogično u radu MORH-a te zašto mu Ante Gotovina nije savjetnik.

Na čelu ste Ministarstva obrane više od sto dana. Kako ste zadovoljni onim što ste zatekli na novom radnom mjestu?

- Ušao sam u detalje funkcioniranja Ministarstva obrane i Glavnog stožera. Kao ministar koji je preuzeo taj resor, primijetio sam dosta nelogičnih stvari koje su nekome tko je dugo u sustavu možda neprimjetne. Primjerice, funkcioniranje po pitanju razvoja ljudskih potencijala, upravljanje materijalnim resursima, tj. ispunjavanje planova na financijskoj razini. Kad govorimo o Oružanim snagama, moram reći da me Hrvatska vojska izvršno prihvatila - svi zapovjednici, generali, a osobito načelnik GS-a. Mislim da se odlično razumijemo i nadopunjavamo.

Kad već govorite o neloogičnosti, na što točno mislite?

- U sustavu konstantno imate dolazak novih i odlazak dijela ljudi. Onog trena kad primete čovjeka u sustav kao što je Hrvatska vojska, morate znati koje će dužnosti i poslove obavljati sljedećih 30 do 35 godina. Za to služe dugoročni planovi koje HV radi. Nažalost, imali smo razdoblje u kojem su prijašnje vlade smatrale da je dragovoljno služenje vojnog roka za hrvatsko društvo suvišno, s čime se ne slažem. Zatim razdoblje kad ste primili dio ljudi u HV. I u tom trenutku nemate najbolje upravljanje ljudskim potencijalima jer dugo niste obnavljali sustav.

Koje biste prioritete željeli ostvariti u svojem mandatu?

- To je, prije svega, realizacija nabave višenamjenskog borbenog aviona. Svjestan sam da je za njegovu nabavu ovo možda najnezgodniji trenutak u posljednjih deset godina. Jasno je da će se ovakva nabava i u najboljoj gospodarskoj situaciji uvijek promatrati kao trošak, ali volio bih, ne radi sebe i svojeg uspjeha kao ministra, nego radi uspjeha Hrvatske vojske i Vlade, da se ona uspješno završi. Druga je stvar izrada novog Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga, da definiramo sve projekte iza kojih stoje Vlada i Sabor za idućih deset godina. Taj ćemo plan donijeti sljedeće godine za razdoblje od 2022. do 2032. Prioritet mi je i ustroj Sveučilišta obrane i sigurnosti, na kojem ćemo razvijati svoje kadrove te raditi na istraživanju i razvoju, što smatram važnim i za HV, ali i za cjelokupno gospodarstvo.

Na osnovi onoga što su ponuditelji napisali u svojim konačnim ponudama, stoji li Vlada i dalje čvrsto pri tome da u sljedećoj godini realizira ta nabavu i možemo li ju financijski podnijeti?

- Financijski aspekt samo je jedan od onih koji čine ponudu. Mislim da je najvažniji parametar tko je sposoban isporučiti avione u što kraćem roku s obzirom na to da resursi MiG-ova istječu. Jako je bitan i vanjskopolitički aspekt s obzirom na savezničke odnose koje imamo s raznim zemljama, a potom slijedi financijski. U konačnici, najvažnije je da imamo avione koji će ispunjavati našu svr-

Intervju Mario Banožić

Ne slažem se da je dragovoljno služenje vojnog roka za naše društvo suvišno

KREŠIMIR ŽABEC

"Glavno je da borbeni avioni ispunjavaju svrhu, a u ponudi je najvažniji parametar sposobnost njihove isporuke u što kraćem roku, zatim vanjskopolitički aspekt, s obzirom na saveznike, te financijski"

Treba izraditi novi Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga, da definiramo sve projekte iza kojih stoje Vlada i Hrvatski sabor za idućih deset godina, od 2022. do 2032.

Prioritet mi je i ustroj Sveučilišta obrane i sigurnosti, na kojem ćemo razvijati svoje kadrove te raditi na istraživanju i razvoju, što smatram važnim i za Hrvatsku vojsku, ali i za gospodarstvo

Na korištenje je ukupno dano 19.000 nekretnina. Korisnici će moći otkupiti stanove, a oni stanovi koji ne budu otkupljeni ići će u prodaju te će se tim novcem riješiti dio kupnje aviona

hu. Dakle, trebamo kupiti avion koji će ispunjavati tu svrhu bez obzira na financijska sredstva. Stoga vjerujem da će ta priča napokon biti završena.

Kad bi u konačnici mogao biti potpisan ugovor s odabranim partnerom?

- Moja je pretpostavka da će odluka o tome biti donesena sljedeće godine. Nakon toga će se potpisati ugovor. Mnogi su primijetili da u proračunu nisu osigurana sredstva za kupnju aviona. Morat će se napraviti rebalans proračuna kojim će se ona osigurati. Smatram da bi to trebalo biti unutar stavki proračuna Ministarstva financija, a ne MORH-a.

Znači, kupnja aviona financirala bi se iz proračuna Ministarstva financija?

- To je moj prijedlog, ali o tome će se još razgovarati. Osim Ratnog zrakoplovstva, imamo i Ratnu mornaricu, Kopnenu vojsku i druge postrojbe koje imaju svoje projekte.

Da sam imao pismenu komunikaciju s Milanovićem, sve bi bilo transparentno i ja ne bih ispadao nekulturan

Dakle, ugovor bi se potpisao sljedeće godine?

- Krajem 2024. ostajemo bez MiG-ova. U to vrijeme moramo imati već uvelike pripremljene stvari, ne samo potpisani ugovor nego i određenu infrastrukturu koju moramo osigurati.

Prijedlogom proračuna za sljedeću godinu dobit ćete 4,8 milijardi kuna. Koliko ste time zadovoljni i možete s time preživjeti?

- Možemo preživjeti! Proračun za 2021. omogućit će nam redovno funkcioniranje. Hrvatskoj vojsci trebaju oko 3 milijarde kuna za troškove osoblja, što obuhvaća plaće i materijalna prava. Zadnja je linija obrane da se stečena materijalna prava hrvatskih vojnika ne smanjuju. Dapače, ona će se i povećati jer će se povećanje osnovice za 4 posto i božićnica dogovorena sa sindikatima svakako primijeniti i na hrvatskog vojnika. Imamo i realizaciju projekata koji su naslijeđeni te sudjelovanje u mirovnim misijama. Ovo je najniža granica koju Ministarstvo može imati. Idealno bi bilo imati 5,1 milijardu kuna, a 5,3 milijarde ono je što nas sigurno čeka u budućnosti s obzirom na potrebe HV-a. S proračunom od 4,8 milijardi kuna možemo započeti projekte i raditi na pripremi infrastrukture za nove helikoptere i avione.

Bili ste ministar državne imovine i dobro znate kakva je situacija s državnim nekretninama. Što ćete učiniti s vojnim stanovima i poslovnim prostorima danima na korištenje vojnim osobama, a mnogi od njih godinama ne plaćaju mizerne iznose najma?

- Govorimo o ukupno 19.000 nekretnina danih na korištenje. Tim sam se problemom počeo baviti kao ministar državne imovine i očekujem da ćemo uskoro donijeti Uredbu na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom. To znači da će svima koji su u tim stanovima biti utvrđena mjesečna najamnina prema rješenju Porezne uprave, koja se može naplatiti za posljednjih pet godina. Kad korisnik plati tih pet godina, moći će otkupiti stan, ali po tržišnim uvjetima, tj. prema rješenju Porezne uprave. Ako to ne želi, moći će nastaviti plaćati najamninu, ali po tržišnim uvjetima. Oni koji to neće moći, morat će izaći iz stanova. Procjenjujemo kako bismo novcem od prodaje tih stanova riješili dio kupnje borbenih aviona.

Kad ste se posljednji put vidjeli i razgovarali s vrhovnim zapovjednikom Milanovićem?

- Prošli petak. Imao sam nekoliko susreta s predsjednikom, koji su se događali na njegov usmeni poziv,

Pregovori sa SAD-om o donaciji i opremanju borbenih vozila u završnoj su fazi. Đuro Đaković, koji bi trebao biti jedan od izvođača opremanja, imat će ugovor s proizvođačem vozila, a ne s državom

Novo borbeno vozilo

Ugovor za uvođenje Bradleyja u HV bit će potpisan iduće godine

Prema financijskom planu MORH-a, u sljedećoj godini za projekt nabave vozila Bradley namjeravate utrošiti 166 milijuna kuna. Znači li to da je dogovor sa SAD-om pri kraju i koja će u tome biti uloga tvrtke Đuro Đaković?

- Pregovori o donaciji i opremanju vozila u završnoj su fazi. Đuro Đaković, koji bi trebao biti jedan od izvođača opremanja tih vozila, imat će ugovor s proizvođačem vozila, a

ne s državom. Ugovor bi se potpisao iduće godine.

U financijskom je planu i nabava dvaju novih školskih aviona Zlin.

- Bio bih sretan da smo jedan Zlin uspješno nabavili ove, a da drugi nabavimo sljedeće godine, kako je i bilo u planu. Imali smo onu nesretnu tragediju, ali piloti moraju obavljati obuku. Sigurno je da ćemo jedan Zlin nabaviti sljedeće godine. □

Preživjet ćemo s 4,8 milijardi kuna iz proračuna, no idealno bi bilo imati 5,1 milijardu, kaže ministar obrane

IME FOTOREPORTERA / HM

čime, iskreno, nisam zadovoljan. On me prozvao da se ne pojavljujem na njegovim brifinzima. Njih je bilo sedam, a ja sam se dvaput ispričao. Da smo imali pismenu komunikaciju, to bi sve bilo transparentno i ja u javnosti ne bih ispadao nekulturni mladić koji ne poštuje predsjednika. Zato sam inzistirao na tome da pozivi budu pismeni te da u njima bude naveden dnevni red kako bi mogao pripremiti materijale, kao i zapisnici tih brifinga. Predsjednik mi je rekao da to neću dobiti. Ja to mogu samo prihvatiti i iščekivati što će biti sljedeća tema u našem javnom prostoru.

Kako vidite daljnju suradnju s predsjednikom i vrhovnim zapovjednikom? Ipak ste između dvije vatre - predsjednika i premijera?

- Ne bih rekao da sam između dvije vatre. Ovaj dualni sustav koji imamo donio je sam Milanović kao premijer. Tada je predsjednik bio Ivo Josipović, koji je kao vrhovni zapovjednik imao velik utjecaj te je zapovijedao i načelniku i ministru obrane određene zadaće. No, 2013. Vlada Zorana Milanovića zakonskim je izmjenama donijela promjene vezane uz korištenje materijalnih resursa.

Kakva je bila atmosfera na sastanku u petak?

- Mislim da se Milanović kao predsjednik nema razloga požaliti na ministra obrane. Ja na tom sastanku nisam odavao dojam nelagodnosti. Što se mene tiče, ta tema je zatvorena i nikad nije trebala niti biti otvorena jer Hrvatska vojska nije poligon za politička prepucavanja.

Je li Ante Gotovina i dalje savjetnik ministra obrane?

- Ne. U ovom trenutku imam samo jednog savjetnika jer to vidim malo drukčije. S generalom Antom Gotovinom imam također vrlo kvalitetan odnos i kad imam neku nepoznanicu ili dvojim o nekoj odluci, često se volim s njime posavjetovati.

Tko vam je savjetnik?

- To je Ivica Ušljebrka. □

PRESLAGIVANJE

PLENKOVIĆ ME ŽELI ZA ŠEFA U VUKOVARSKOJ ŽUPANIJU

Prihvatili ste kandidaturu za predsjednika Odbora HDZ-a Vukovarsko-srijemske županije. Zašto ste se i toga prihvatili?

- Vukovarsko-srijemska županija ulazi u razdoblje generacijske promjene u politici. Međutim, dio ljudi koje gledam nasuprot sebe ne vidim kao perspektivu za županiju i mislim da bi oni ugrozili budućnost naše djece, naših mladih, obitelji i svih onih članova HDZ-a koji su mi dali glas na posljednjim parlamentarnim izborima. Predsjednik stranke Andrej Plenković iznio je viziju da budem predsjednik županijske organizacije. Prihvatio sam tu odluku. Damir Dekanić, koji je imao veliku želju biti kandidat, poštujući stranačku hijerarhiju, dao mi je snažnu podršku. Tome su se pridružili i gradonačelnici Županije i Otoka, vukovarsko-srijemski župan i mnogi mladi ljudi iz stranke u županiji.

Vaš protukandidat, dožupan Josip Dabro, optužuje vas da obmanjujete javnost kad kažete da samo vi imate podršku predsjednika stranke. Tvrdi da i on ima njegovu podršku za kandidaturu.

- Dabro je u posljednje vrijeme rekao puno toga. Međutim, kad pogledate njegov

životni put i njegovo djelovanje kao dožupana, on iza sebe nema ništa. Kao dožupan nije napravio baš ništa za svoj kraj i županiju. On je dožupan Vukovarsko-srijemske županije, a župan Božo Galić meni daje podršku. Dakle, ne daje podršku svojem prvom suradniku. To već nešto govori. Tvrdim da su Dabro i ekipa koja ga okružuje uvelike krivi što je HDZ izgubio vlast u općinama Vukovarsko-srijemske županije u kojima je prije premoćno pobjeđivao. To će vam reći svaki član HDZ-a koji poznaje prilike u našoj županiji.

Moj protukandidat Josip Dabro nije napravio ništa za svoju županiju. Ne podržava ga ni župan Galić

Cilj vam je pobijediti na unutarstranačkim izborima. Što nakon toga u svjetlu idućih lokalnih izbora?

- Cilj mi je pobijediti i složiti stvari. Siguran sam da će članovi stranke u Vukovarsko-srijemskoj županiji odlučivati o svojoj sudbini i više neće po svoje mišljenje ići u drugu županiju. Toga nije bilo ni za vrijeme Glavaša. Vukovarsko-srijemska županija imat će svoju autonomiju i bit će glavna organizacija u Slavoniji. Posložit ćemo se za županijske izbore. Imamo kvalitetne ljude i oni su uz mene. Ponudit ćemo kvalitetnog župana i dožupana i siguran sam da ćemo ostvariti odličan rezultat. □